

Men ziet: in dit voorontwerp werd het economische leven op de gebieden van nijverheid en handel als het ware verticaal in sectoren ingedeeld – was geen overkoepeling nodig? Wel degelijk: daarvoor stelde Vos in zijn voorontwerp een Sociaal-Economische Raad voor als adviesorgaan voor de regering ten aanzien van alle algemene vraagstukken van economisch beleid en voor de beoordeling van regelingen der bedrijfsschappen die aan de regering zouden worden voorgelegd. Die Sociaal-Economische Raad zou door de regering worden samengesteld, goeddeels op voordracht van de vakcentrales en landelijke werkgeversorganisaties, maar er zouden vertegenwoordigers uit de besturen der bedrijfsschappen, neutrale deskundigen en leden namens de overheid en namens de consumenten-organisaties aan worden toegevoegd.

Er zou, als dit voorontwerp tot een door de Staten-Generaal niet wezenlijk gewijzigd wetsontwerp leidde en dit wetsontwerp op zijn beurt wet werd, van de ondernemersvrijheid niet veel overblijven. Er werd veel kritiek geuit. De werkgeversorganisaties alsook dagbladen als het *Algemeen Handelsblad* en de *Nationale Rotterdamse Courant* hadden geen goed woord voor het voorontwerp over; in katholieke kringen werd gemeend dat de overheid in de ontworpen organisatie een veel te grote rol speelde, zodat van het zelfstandig handelen van ondernemers en arbeiders weinig zou overblijven; de Katholieke Arbeidersbeweging en het Christelijk Nationaal Vakverbond deelden die bezwaren. Kritiek was er vooral op de aan de 'commissaris' toegedachte dominerende rol – nog geen acht maanden na de verdwijning van de Rijkscommissaris had Vos moeilijk een ongelukkiger benaming kunnen kiezen! De Voorlopige Tweede Kamer debatteerde eind januari '46 over het voorontwerp – mr. M. van der Goes van Naters, voorzitter van de SDAP-fractie, was de enige die het in grote lijnen aanvaardde (met uitzondering van de term 'commissaris'). Voor de Vrijzinnig-Democratische Bond sprak Schilthuis zich tegen de grote bevoegdheden van die commissarissen uit. Hetzelfde deed de woordvoerder van de CDU. De woordvoerder van de RKSP oordeelde dat de overheid in het gehele voorontwerp te veel macht kreeg. De CHU en de ARP oefenden fundamentele kritiek uit – de fracties van de CPN en van de Liberale Staatspartij zwegen, laatstbedoelde fractie omdat wat zij aan kritiek naar voren had willen brengen, door de woordvoerders van de CHU en vooral van de ARP al duidelijk was gezegd.

De van zoveel kanten uitgeoefende kritiek maakte het Vos onmogelijk om vóór de algemene verkiezingen tot een wetsontwerp te komen – na die verkiezingen verloor hij, gelijk vermeld, zijn portefeuille.